

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.
A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETESEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér
--	--------------------------------	--	-----------------------------------	--

A hivatalnokok is . . .

(Cs.) Minálunk most kezd ébredni az emberi szolidaritás érzése. Sokáig tartott, míg kinyitak a szemek. Magyarország az uri emberek hazája s csodálatosképpen minálunk az uriember fogalma ellentétben van a dolgozó ember fogalmával s mindaz, ami munkás erény, az nem uri dolog. Így történt aztán, hogy sehol a világon olyan irtózáttal nem nézték a munkásság szervezkedését és gazdasági szolidaritását, mint Magyarországon. Itt a nyomorgó kis hivatalnok, magántisztviselő, tanító éhezve és nyomorogva is uriembernek akart mindmáig látszani, aki szegénynek tartja szervezetbe állani, mert ő ur.

Hogy ez a régi felfogás észrevétlenül kipusztult, hogy az intelligens dolgozó hivatalnok, tanár, tanító, nép tudatára ébredt annak, hogy ő is dolgozó szegény és magárahagyatóságában tehetetlen ember, de ha szervezetbe áll, akkor hatalmasabb minden földi hatalomnál. Ez az új és az egész világon diadalmaskodó felfogás az emberi kultúra legpompásabb virága, a kultúrember összetartása.

Hogy Magyarországon milyen nagy átalakulások előtt állunk, arra legjellemzőbbek az uri sztrájkok: az újságírók, a magántisztviselők sztrájkja Budapesten néhány nap előtt a hírlapírók, most pedig egy papírgyár tisztviselői léptek sztrájkba, mert az élet drágulását, a nyomoruságot és küzködést a dolgozó töke nem akarta észrevenni. Ma már tehát a tisztviselő és a tanító, az újságíró is érzi a szervezkedésben rejlő erőt és nem tartja megalázzónak a szocialisták fegyverével harcra szállani.

Egyrészt megdöbbenően szomorú az, hogy a nyomor, a megélhetés oly nehéz már, hogy az ezéltől jólétben élő emberek is szervezkedve harcra kénytelenek szállani. Ez a szédületes ellentét a nyomor és a vagyonosodás között sietteti a világ alakulását, az új morált. Ez veri szolidáris tömegekbe az embereket.

Azért mi, bármennyire szomorú társadalmi tünet, ha a hivatalnoknak sztrájkolnia kell a kenyérért, — megnyugvással nézzük e mozdulatokat, mert ezek egy tudatos, hatalmas új generáció kifejlődését, az új idő szolidáris dolgozó társadalmának megérkezését jelentik.

Itt van már végre Magyarországon a hitvallás, hogy minden dolgozó embernek joga van, a kulturéletnek s a társadalomnak és az államnak kötelessége minden dolgozó embert úgy megfizetni, hogy abból ember módjára megélhessen.

A vasuti pályaudvar

vagyoni biztonságáról olvasható mai hírovaunkban egy napihír, amely elmondja, hogy egy húsz tagú banda hogyan dézsmálta meg a pályaudvart, hogyan loptak talán egész télire való fűtőt, amíg végre észre nem vették a lopást, feljelentést tettek és a csendőrség a tetteseket kinyomozta.

Ezuttal magát az államvasutat károsították meg a tolvajok. De állandó a panasz, hogy a pályaudvar körül mindig ott ólálkodnak kis és nagy tolvajok, akik a kellő pillanatban ott teremnek a teherpályaudvaron, ellepik a kellő őrizet nélkül maradt árukat és lopnak, mint a patkányok. Régi, nem új keletű panasz ez a kereskedőknek. Egyszer arról panaszkodnak, hogy a szemet dézsmálják meg, egyszer a tüzelőfát, másszor az elszál-

litásra váró gabonát, gyakran meg egyébiránt.

Nem kell sokat gondolkozni azon, hogy hogyan történhetik meg ez a gyakran előforduló lopás. Nem kell nagyon találgatónak lennie annak, aki ennek igazi okára rájön.

A bajai teherpályaudvaron nagy értékű áruk vannak elhelyezve, amelyeknek egyrésze napokig várja az elszállítását. A bajai pályaudvar hosszan nyulik el, de amellett a raktárak szűkek, a darabárúk egymásra vannak felhalmozva, míg a kocsiakománnyok nincsenek, nem lehetnek együtt, hanem a hosszú pályaudvaron különféle helyen várnak továbbításukra.

Viszont a bajai vasutállomás személyzete, egy tisztviselőket, mint a szolgazemélyzetet illetően, kevés. Minden embernek meg van a maga munkaköre, ami elég, vagy talán az elegendő is több munkát ad nekik.

A pályaudvarra való felügyelet nem lehet ilyen körülmények között kielégítő nappal sem, hát még éjszaka, amikor a világítás olyan hiányos, mintha csak a bajai közvilágításról vennének példát. Természetes tehát, hogy a tolvajoknak — akik vagynak szép számmal — van elég módjuk és alkalmuk belopodni a pályaudvarra és csenni, ahogyan csak jól esik. Hiszen látjuk, hogy a csendőrség most is húsz tolvajt nyomozott ki, akik a pályaudvarról szereztek be a téli fűtőjüket.

Ezen az állapoton segíteni és változtatni kell. A pályaudvaron felhalmozott vagyont érő árukra nagyobb gondtal kell vigyázni. Az államvasutaknak kell gondoskodnia arról, hogy a pályaudvaron rendszeres rendőri őrszolgálat teljesítsék. Rendes őrség legyen ott és pedig olyan számban, hogy a lehetőségig elejét is vegyék a lopásoknak.

Ez nemcsak a közönség, hanem a vasutnak is érdeke. Hiszen az államvasut szavatol a raktáraiban és a pályaudvaron levő árukért

MÉRNÖKI IRODA

B A J A

Mészáros Lázár-u. 1.

Van szerencsém értesíteni a tisztelt közönséget, hogy Baján magánmérnöki irodát nyitottam.

Elvállalok mindennemű földmérést, parcellázást, telek-
könyvi kiigazítást, peres megyék helyreállítását, továbbá
mindennemű tervek, költségvetések készítését stb stb.

Junius hó 1-től a Bajai
Takarékpénztár épületében.

Erdős Sándor
okleveles mérnök

Halálos katasztrófa a vasutállomáson. Agyonnyomta a hengerszék.

Rémes katasztrófa áldozatává lett kedden délután 5 órakor a vasutállomáson Pados József bajai fuvaros. Pados Józsefet Bruszt Adolf azzal bizta meg, hogy használt hengerszékeket, melyek darabonként circa 35 métermáza súlyúak, a vasutról a tűzoltóság épületében lévő raktárába szállítson. Több darabot szerencsésen oda is szállított már, a mondott időben azonban végzetes szerencsétlenség áldozatává lett. A katasztrófáról a következő tudósítást vettük:

Kedden délután Pados József mintegy hatodmagával azon vesződött, hogy egy 35 métermáza súlyú hengerszékot a waggonból kiemeljen s közvetlen a waggon mellé s a rámpa mögé elhelyezze kocsjára tegyen. A hengerszékot több órai munka után sikerült is a kocsi emelni s csak azon igyekeztek még, hogy azt — görögök segítségével — a kocsi közepére juttassák. Pados a rámpa és a stráfkocsi között állt s onnan dirigálta a munkát. Ügyszólván még csupán egyet kellett volna a hengerszékot emelni, ami meg is történt, ez által azonban az óriási súlyú géprész olyan helyzetbe került, hogy az teljes súlyával a stráfkocsi hátsó részére nehezedett; a kocsi teteje a rugók gyöngöse folytán hátrabilent s a hengerszék — görögökön feküdvén — csuszni kezdett arra felé, ahol Pados állt.

Ekkor egy rémes siklás volt hallható: — Segítség! — de bizony segítség nem volt többé Pados a szörnyű súlyú hengerszék a rámpához nyomta és rögtön szörnyet halt.

Őrült, fej nélküli futkosás keletkezett erre, az emberek rémületökben azt sem tudták, mihez kapjanak addig, míg a »Merkur« vállalat emberei oda nem rohantak s nagy ügyvel-bajjal emelőgépekkel el nem tolták a gyilkos hengerszékot. Ez persze egy örökkévalóságnak tetsző időbe került, mialatt Padosnak 19 csendőrségi fia jajveszékelt, az apjára borulva. Végre sikerült a hengerszékot annyira odább nyomni, hogy a szerencsétlen Pados ki lehetett emelni. Szörnyűséges állapotban volt, amikor Katz Ferenc, a »Merkur« egyik kocsisa kiemelte. A fél melle teljesen belapitva, karja, lába össze-törve, zúsva. Persze élet már nem volt benne.

A szerencsétlenül járt fuvaros holttestét Gombos József, az új állomásfőnök intézkedésére ideiglenesen pokroczokra fektették s letakarták, majd telefonáltak a mentőknek s a rendőrségre, kik a holttestet a közpórház hullaházába szállították. A rendőrség természetesen vizsgálatot indít a dologban annak megállapítása végett, hogy nem terhel-e valakit vétkes mulasztás.

Telefonhírek.

Budapest, 1912. február 22

Aehrenthál temetése

ma délután fél három órakor ment végbe. A végtisztességre a magyar kormány részéről Khuen Hóderváry Károly miniszterelnök, Serényi Béla földmivvelésügyi és Zichy János gróf kultuszminiszter jelentek meg. Az országgyűlés két háza, a képviselőház és a főrendiház részéről mintegy hatvanan jelentek meg. A Ház elnökségét Návay Lajos elnök képviseli.

József főherceg

ma elhagyta a Herczel szanatóriumot és teljesen felgyógyulva budai palotájába hajtattott.

Khuen Bécsben

a volt külügyminiszter temetési szertartása után meglátogatja az osztrák miniszterelnököt, a királynál ezuttal valószínűleg nem jelenik meg külön kihallgatáson, mert teljesen bizonyosra veszi a Kossuth-párt végleges határozatát.

A Kossuth párt leszerelése

nagy visszataszítást keltett az országban. Különösen megdöbbenek Cegléden, Kossuth Ferenc választókerületében, ahol ma az utcaszögleteken plakátok jelentek meg Kossuth Ferenc ellen és éles hangon itélik el a leszerelést.

Barabás Béla, a Kossuth párt egyik legtekintélyesebb tagja is erősen kifakadt a leszerelés ellen. Kijelentette, hogy a Kossuth-párt határozata nem befolyásolhatja sem az ő, sem a többi harcolni akaró párttagok elhatározását. Reméli hogy akik eddig résztvettek a harcban, ezután is kivészik abból a részüket. Ő, a maga részéről tovább harcol, de a Kossuth-pártból ki nem lép.

NAPIHIREK

Rendkívüli közgyűlést tart folyó hó 29-én a város törvényhatósági bizottsága. A közgyűlés tárgysorozatán lesz a vízvezeték ügye és a második mérnöki állás szervezése.

Nagy iparvállalat van Baján létesülő félben. Ugy értesülünk ugyanis, hogy egy vállalkozó Baján egy nagyobb szabású, körülbelül 80—100 munkást foglalkoztató butorgyárat akar létesíteni. Hír szerint már meg is indultak a tárgyalások.

Elmúlt a farsang, a három utolsó napján alaposan kitombolta magát a féktelen jókedv. Az utcákon, különösen hushagyó kedden, nagy maszkajárás volt. Elismeréssel kell szólnunk a rendőrség azon intézkedéséről, amely a durva, neveletlen és gyakran szemérmesítő maszkáktól teljesen megtisztította az utcákat. Néhány maszka még megpróbálta az erősebb hatásokat, de azokat hamar eltávolították a csendőrök.

Lopások a vasúti állomáson. Röviden megirtuk már, hogy a bajai pályaudvaron nagyobb mennyiségű használt talpfát és szemet loptak. A csendőrség nyomozása aztán szép dolgokat derített ki. Kiderítette, hogy a teherpályaudvart egy szervezett banda fosztogatja, akik közül néhányan állandóan megfigyelik a pályaudvart és minden őrizetlen pillanatot felhasználnak arra, hogy lophassanak. Néha az állanvasutakat, néha meg a magánosokat károsítják meg. A csendőrség eddig husz emberről derítette ki, hogy a pályaudvart rendszeresen és egyetértően lopkodják.

A bajai ág. ev. nők egyházuk javára 1912. év március 3-án vasárnap d. u. 5 órakor a »Nemzeti Szálló« nagytermében kézimunka tombolával összekötött fehér kabaret előadást rendeznek. Külön meghívók nem bocsátatnak ki; felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók dr. Makray László, Lovassy Ödön, dr. Geiringer János, Reich Farkas fia, Krausz Lipót, Stanfl Jenő, Fischer Béla és Lukács Viktornál.

A temesvári család A rendőrségi sajtóiroda jelenti: A temesvári rendőrség táviratilag értesítette az itteni rendőrkapitányságot, hogy Hornung Salamon, többrendbeli csalással vádolt ügynököt — akiről multkor is írtunk — Budapesten felismerték, midőn ezt észrevette, nyomban eltűnt.

Lakoma a lopott tyukkal. Bohos András 40 éves napszámot neje felbiztatta, hogy lojpon valahol baromfit. A férj nem sokáig gondolkodott s csakhamar özv. Nagy Istvánné szül. Baros Teréz (Állatvásártér 15. sz. a. lakó) baromfi olját éjjel felnyitotta s onnan 2 dr. tyukot ellopot. Másnap a rokonság és sógorság nagy lakmározást csapott. A csendőrség az esetet kiderítette.

Járványos betegségekről a rendőrség a következő jelentést adta ki: Máté Erzsébet 4 éves, Rökus-utca 18., vörheny. Lövi Mátyás 4 éves, Takarékpénztár-utca 3., kanyaró. Ditmár János 7 éves, Erzsébet királyné-utca 92., vörheny. Renhardt Anna 16 éves, Mészáros Lázár-utca 4., vörheny. Fábik Teréz 2 éves, Erzsébet királyné-utca 92., vörheny. Matkovics Lajos 5 éves, Bezerédi-utca 11., torokgyík. Tóth Antal 16 éves, Bezerédi-u. 11. diphteria.

Emberhalál a bálban. A mult év október 22-én Virág János 21 éves dávidi lakos elment egy táncmulatságra, ahol már ott voltak Szabó János és Szabó József. Virág Já-

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank jelenlegi hivatalos helyiségei egy esetleg két üzlethelyiségnek folyó évi augusztus 1-ére kiadók. Bővebbet Drescher Gyula tulajdonosnál.

nosnak régi haragosai. Tanc közben Szabó József egy söröstüveget vágott Virág felé, mire ez bicskát rántott és Szabó Józsefre támadt, akinek segítségére sietett a bátyja János. Virág ekkor a segítő ellen fordult és Szabó Jánost bicskájával szívenszurta úgy, hogy néhány perc múlva meghalt. Az ekkor támadt zürzavarban Szabó József a söröstüveggel fejbevágtá Virágot, aki az ütés következtében összeesett.

Erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntetvével vádolva állott ma Virág János a szabadtai törvényszék büntetőbírósa előtt. A tárgyalás során Virág a jogos önvédelemmel védekezett. A bíróság azonban nem látta fennforogni a jogos önvédelem esetét és Virág Józsefet az enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett egy évi és 2 hónapi börtönrre ítélte.

Csak a Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

Rum, likőr készítése hazilag 100, 200 percentnyi megtakarítás 50 fillér egy adag legfinomabb rum kivonat, vagy likőr-kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen, bárkinnek díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül **Gyarmati Emil** gyógytárában Baján.

Ungváry József szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolája Cegléd, ingyen és bérmentve küldi érdeklődőknek nemes gyümölcsfa csemete, vadoncok, kerti növények, rózsák, sima és gyökeres szőlővesszők legújabb árjegyzékét.

Segédszerkesztő

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 01

Bajai takarékszövetkezet

eladók.

Cim a kiadóhivatalban.

GRAND HOTEL, BERLIN

nagyszálloda és pensio
BUDAPEST, RÉVAY-UTCA 10.

140 szoba. Lift. Gőzfűtés. Andrássy- és Váci-körutal szemben, Opera mellett. Szobák 2 koronától feljebb. Hónapos szobák 60 koronától.

Igazgatóság

Elsőrendű

Erdélyi dió

1 kiló 80 fillér.

Elsőrendű válogatott

Mandula

1 kiló 3 K 20 f.

Kapható Hónig Mukli vegyeskereskedőnél Baja, Budapesti-út.

Gyakornokok

keres tisztességes fizetéssel a

„Mercur“ szállítási vállalat.

Ajánlatok a fizetési igény megjelölésével írásban nyújtandók be.

Nemi bajoknál, huygcsófolyás, tripper-kankónál csakis az **ILLEŠ**-féle Santal-capsulák, ezelsit **LARICIN CAPSULÁK**, mint legbiztosabb óvszert mindenki használja, 3 kor. beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja **ILLEŠ ANTAL** gyógyszerháza Szabadka.

Kiadó

a Szegedi Bank épülő palotájában augusztus 1 től fogva egy 1-ső emeleti négyszobás lakás. Bővebb felvilágosítást nyújt

Reich Béla.

Meghívó.

A „Szegedi Kereskedelmi és Iparbank“ szavazatra jogosult tisztelt részvényesei 1912. március hó 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében tartják meg

XLIV. évi

rendes közgyűlésüket.

A közgyűlés napirendje:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése
2. Az igazgatóság évi jelentése és a mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg, a fizetendő osztalék, valamint a felmentvény iránti határozathozatal.
5. Elnök, alelnök és 7 igazgatósági tag választása.
6. Netáni indítványok az alapszabályok 9. §-a értelmében Szegeden, 1912 február hó.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az alapszabályok 25. §-a értelmében minden részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, részvényeit 8 nappal a közgyűlés előtt a bank pénztárainál Szegeden, Baján, Nagykikindán és Pancsován, vagy a Magyar Általános Hitelbanknál Budapest területén ellenében letenni tartozik.

ÁLLANDÓ

BUTOROKIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7 szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű *ja- és kárpitos butorait* meglepő kedvezményes ár és fizetési feltételek mellett. Diszítéseket és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

M E G H I V Ó

a Bajai Hengermalom Részvénytársaságnak

Baján a Bajai Takarékpénztár tanácstermében 1912 évi március hó 8-án délután fél 3 óraker tartandó

II. r e n d e s k ö z g y ű l é s é r e.

Tárgysorozat:

1. Két részvényes kijelölése a Közgyűlésről felvett jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. A mérleg megállapítása az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása.
4. Egy igazgatósági tag választása.
5. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Alapszabályszerű indítványok.

MEGJEGYZÉS: Az alapszabályok 13. § értelmében a közgyűlésen szavazattal bír minden részvényes, aki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt 3 nappal a közgyűlés előtt a Magyar Általános Hitelbank szabadkai fiókjánál, vagy a malom pénztáránál Baján, letéti elismervény mellett leteszi.

Az igazgatóság.

VAGYON.	MÉRLEG-SZÁMLA		TEHER.	
Telek, malomépület, kazánház, gépház és bolt	141141	75	Részvénytőke	300000
Malomberendezés, gőzgéppel és kazánal	231338	67	Hitelezők folyószámlában	467180
Készletben lévő különféle anyagok	3478	95	Forgalomban lévő elfogadványok	198186
Letét a m. kir. póstán	50		Értékesítési tartalékalap, gépek és gyári berendezések értékesítésére	18055-70
Pénztári állomány	5418	02	leírás 1911. évben	18044-30
4 darab ló, 3 kocsi, lószerszám	1840	10	Uj kibocsátású részvény felpénz	260
Irodai berendezés	1361	80	Átmeneti tételek	1500
Órlemény készlet	146639	54	Nyereség-áthozat az 1910. évről	500-
Adósok folyószámlában	325284	62	Tiszta-nyereség az 1911. évben	10627-93
Búza készlet	109103	49		
Rozs-búza készlet	14907	59		
Zsák készlet	5223	71		
Árpa és árpadara készlet	811	96		
Tengeri és tengeridara készlet	850	20		
Átmeneti tételek	26912	59		
	1014362	99		1014362
				99

VESZTESÉG.	EREDMÉNY-SZÁMLA		NYERESÉG	
Összes üzem-fentartási és kezelési költségek	195723	81	Nyereség-áthozat az 1910. évről	500
Behajthatatlan követelések	227	71	Bruttó órlési nyereség	224623
Értékesítési tartalékalap, gépek és gyári berendezések értékesítésére				
Nyereség áthozat az 1910. évről	500-	18044	30	
Tiszta nyereség az 1911. évben	10627-93	11127	93	
		225123	75	
				225123
				75

Ha „FORHIN“-nal permetez

I - SZOR
kevesebb a gond,
II - SZOR
kevesebb a munka,
III - SZOR
kevesebb a munkabér!

mert a »FORHIN« a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban! Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Kérjen ingyen es bérmentve leírást a Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képező „Részkeport” és „Bordói port”.

FORHIN-gyártól, Budapest, VI, Váci-ut 93.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0⁰ alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

HIRDETÉSEK

felvetetnek — a kiadóhivatalban

Nyomatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Baján